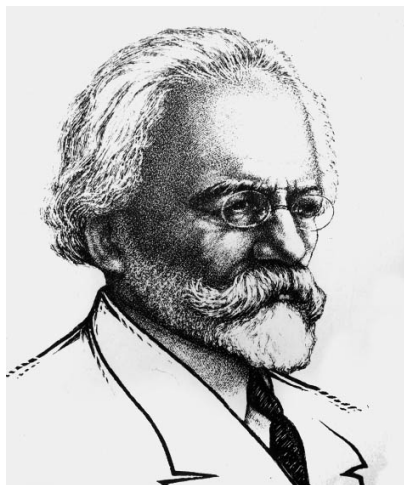

ІВАНОВ Ілля Іванович 20. 07(01. 08). 1870, м. Щигри, нині Курської обл., РФ — 20. 03. 1932, Алма-Ата, нині Алмати, похов. у Москві) — вчений-селекціонер у галузі тваринництва. Професор (1906). Навч. у Моск. університеті (1890–92), закін. Харків. університет (1896). Працював у проф. М. Ненцького в Інституті експерим. медицини (1898–99) та Особливій зоол. лаб. АН Росії (від 1899) в С.-Петербурзі. Стажувався у Швейцарії та Франції. Результати дослідж. цього періоду стали основою зоотех. методу осіменіння с.-г. тварин. 1899–1900 на Дібрів. кінному заводі (нині Миргород. р-ну Полтав. обл.) провів досліди з штуч. осіменіння кобил. 1904 запрош. Ф. Фальц-Фейном у влас. маєток (нині біосфер. заповідник «Асканія-Нова», Чаплин. р-н Херсон. обл.), де 1910 створив зоотех. дослідну станцію, на базі якої вивчав біологію розмноження с.-г. тварин. 1918–20 — зав. фізіол. відділу, 1924–26 — відділу біології розмноження Держ. інституту експерим. ветеринарії (с. Кузьмінки поблизу Москви). 1920 ініціював заснування й очолював до 1924 Центр. дослідну станцію з розмноження домаш. тварин (поблизу Москви). 1926–27 — керівник експедиції АН СРСР в Африку з метою гібридизації людиноподіб. мавп. 1928–29 — викладач Моск. вищого

зоотех. інституту. 1930 очолював бюро штуч. осіменіння об'єднань «Вівчар» (Ставропол. край, РФ) та «Скотар» (Москва). Того ж року заарешт. Після звільнення від 1931 — в Алма-Аті: професор кафедри фізіології тварин Казах. вет.-зоотех. інституту.

Основні праці

Искусственное оплодотворение у млекопитающих и применение его в скотоводстве и, в частности, коневодстве // Тр. С.-Петербур. об-ва естествоиспытателей. 1899. Т. 30, вып. 1; Искусственное оплодотворение у млекопитающих // Арх. биол. наук. 1906. Т. 12, вып. 5; Зоологический сад Ф. Э. Фальц-Фейна и его значение как научно-зоотехнической станции // Тр. 2-го Всерос. съезда вет. врачей в Москве. С.-Петербург, 1910. Вып. 4; Метод искусственного оплодотворения домашних животных и роль научных, правительственных и земских учреждений, а также сельскохозяйственных обществ в деле его развития // Вест. Всерос. с.-х. палаты. 1914. № 5–6; Метод искусственного осеменения и овцеводство // Сб. ж. «Шерстяное дело». Москва, 1928. Кн. 8.

Рекомендована література

1. Зінченко А. В. І. І. Іванов – основоположник методу штучного осіменіння сільськогосподарських тварин // ВСГН. 1958. № 7;
2. Осташко Ф. І. та ін. Ідеї І. І. Іванова та їх втілення в сучасній науці й практиці (До 100-річчя від дня народж.) // Там само. 1970. № 9;
3. Скаткин П. Н. Жизнь и научно-практическая деятельность Ильи Ивановича Иванова // Иванов И. И. Избранные труды. Москва, 1970;
4. Туринський В. М., Попов М. Ф. Іванов Ілля Іванович (1870–1932) // Вчені-селекціонери у тваринництві. Кн. 1. К., 1997.

В. М. Рябко

Бібліографічний опис:

Іванов Ілля Іванович / В. М. Рябко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14331>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).